

Nordic Sugar
Member of Nordzucker Group

Agrinyt

Information fra Nordic Sugar · August 2009

Tidlig bestilling af roefrø til 2010

Bestilling skal være afgivet, så den er os i hænde senest
mandag d. 7. september 2009

To bestillingstidspunkter

Som i de foregående år kan roefrø bestilles på to tidspunkter:

1. Ved tidlig bestilling i august/ september kan der bestilles roefrø med "rabat" på frøprisen.

Bemærk, at bestillingen er bindende, og at roefrø ikke tages retur.

Derfor bør dyrkere, der påtænker at sælge, bortforpagte eller indgå samarbejde om kontraktmængder undlade at foretage bestilling ved denne tidlige bestilling. Ved salg eller bortforpagtning vil den tidlige frøbestilling blive overført til den nye dyrker. Det er ikke et krav, at roefrø bestilles tidligt men et tilbud, hvor der kan opnås rabat på frøprisen.

2. Sen bestilling/endelig bestilling foregår i januar/februar. Der kan ventes med hele bestillingen af alt roefrø til dette tidspunkt eller foretages supplerende bestilling dog uden "rabat" på prisen. Ved denne bestilling vil der være mulighed for at vælge flere sorter, hvis sortskommissionen finder, at årets sortsforsøg viser nye egnede kandidater til bestillingslisten.

Hvordan du bestiller

E-dyrkere bestiller via internet

E-dyrkere skal gennemføre den tidlige bestilling af roefrø via internet og får derfor ingen bestillingsseddel sammen med dette Agrinyt. Ved modtagelsen af dette brev er der åbnet for frøbestilling via eShop på den personlige dyrkerservice på internettet via www.sukkerroer.nu. Alt hvad der behøves er dyrkernummer og adgangskode.

Bestillingen skal være registreret senest 7. september for at blive registreret som tidlig bestilling.

Øvrige dyrkere

For dyrkere, som endnu ikke er tilmeldt som e-dyrker, kan enten bestille som e-dyrker eller benytte den vedlagte bestillingsseddel og returkuvert (brug kun én bestillingsmåde for at undgå dobbeltbestilling).

Bestillingsseddel skal være os i hænde senest 7. september for at få registreret bestillingen som tidlig bestilling.

Spørgsmål vedr. valg af roefrøsorter eller frøbestilling kan besvares ved henvendelse på følgende telefonnummer:

Agricenter Danmark

54 88 34 60

Hvilken type sort skal vælges?

1. **"Almindelige sorter"** kan vælges, hvis der i den kommende roemark ikke er konstateret problemer med nematoder eller konstateret forekomst af rizomania. Med i vurderingen bør også være, om der er risiko for, at rizomania-smitte er blevet indslæbt fra andre marker f.eks. via maskinsamarbejde.

2. **Rizomania-tolerante sorter** skal vælges, hvor der er konstateret forekomst af rizomania, eller hvor der er risiko for at rizomania-smitte er indslæbt via f.eks. maskinsamarbejde.

3. **Nematode-tolerante sorter** vælges, hvor der er konstateret høj forekomst af nematoder i en stor del af marken.

4. **Sorter med høj sukkerprocent og høj renhed** bør foretrækkes ved lange transportafstande.

Valg af bejdsning

Alle sorter er grundbejdsset med Gaucho 60 g mod insektangreb. Derudover tilbydes nogle sorter med en yderligere bejdsning med Tachigaren, som beskyttelse mod rodbrand. Dette anbefales til dyrkning på marker, hvor der erfaringsmæssigt forekommer rodbrand.

Sortsvalg til marker med nematoder

Der er to sortstyper til såning i marker med nematoder, henholdsvis sorter som er relativt lidt påvirkelige af nematoder – sorter med samme type genetik som Plexus og Nexus, bl.a. Angus eller tolerante sorter som f.eks. Julietta.

Faktorer der bør indgå ved sortsvalget til marker med nematoder:

1. I hvor stor en del af marken er der nematoder?
2. Hvor mange nematoder er der i de områder af marken, hvor der er nematoder?
3. Er det en mark, hvor der kan forventes tidlig eller sen såning?

Når der skal prioriteres/vælges sorter til marker med nematoder bør udbredelsen og antallet af nematoder indgå i beslutningsgrundlaget. Merudbyttet i nematode-tolerant sort (Julietta), sammenlignet med lidt påvirkelige sorter, var i områder med nematoder ca. 20 % i 2008 ved sen såning og tør sommer, medens udbyttet i Julietta i 2007 ved tidligere såning og fugtig sommer var ca. 8 % mindre end i den lidt påvirkelige sort Plexus.

Der bør desuden ved sortsvurderingen modregnes for de ca. 6 - 7 % mindreudbytte, der høstes i en nematode-tolerant sort i de områder af marken, hvor

der ikke er nematoder. Det betyder, at der skal være nematoder i minimum 25 % af marken, for at der bliver optimalt udbytte ved at så en nematode-tolerant sort.

Der bør også vurderes på markens forventede sådato, da nematoderne skader de lidt påvirkelige sorter relativt mere, jo senere de bliver sået. Den nematode-tolerante sort Julietta bør ikke sås tidligt, da den har meget stor tilbøjelighed til at danne stokløbere.

Beskrivelse af sorterne

Sorterne er beskrevet på baggrund af informationer fra sortsforsøg og erfaringer fra praksis.

"Almindelige sorter" UDEN tolerance mod rizomania og nematoder

Topper – fra Maribo Seed, Danmark.
Sorten har vist meget højt økonomisk udbytte med meget høj sukkerprocent. Sorten er glat og med relativt meget lidt vedhængende jord. Sorten har vist lille tilbøjelighed til at danne stokløbere. Sorten har vist middel modtagelighed for meldug og ramularia og under middel modtagelig for rust. På grund af **meget høj sukkerprocent** og høj renhed vil det økonomiske udbytte blive relativt bedre ved lang transportafstand.
Pris ved tidlig bestilling: 1.518 kr.
- Med Tachigaren: 1.563 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.598 kr.
- Med Tachigaren: 1.646 kr.

Palace – fra Maribo Seed, Danmark
Sorten har vist over middel økonomisk udbytte med høj sukkerprocent. Sorten er glat og med relativt lidt vedhængende jord. Sorten har vist meget lille/ingen tilbøjelighed til at danne stokløbere, men noget over middel modtagelighed for ramularia.
Pris ved tidlig bestilling: 1.367 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.439 kr.

Gunilla – fra KWS, Tyskland
Sorten har vist over middel økonomisk udbytte med lidt over middel sukkerprocent. Sorten har middeldyb rodfure og lidt under middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist meget lille/ingen tilbøjelighed til at danne stokløbere, og noget over middel modtagelighed for ramularia. God tolerance mod meldug.
Pris ved tidlig bestilling: 1.411 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.454 kr.

Sorter MED tolerance mod RIZOMANIA

Molly – fra Maribo Seed, Danmark
Sorten har vist meget højt økonomisk udbytte med middel sukkerprocent. Sorten er glat. I 2008 i danske forsøg blev der registreret mange stokløbere ved tidlig såning, men i 2007 var der ingen stokløbere ved tidlig såning. Der er kun få stokløbere registreret i de svenske forsøg 2008. Sorten har vist meget modtagelighed for rust og lille modtagelighed for meldug og ramularia.
Pris ved tidlig bestilling: 1.614 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.699 kr.

Angus – fra Maribo Seed, Danmark
Sorten har vist over middel økonomisk udbytte med under middel sukkerprocent. Sorten er relativt glat, med meget lille mængde vedhængende jord. Sorten har vist lille tilbøjelighed til at danne stokløbere, og over middel modtagelighed for ramularia. Ved undersøgelser i 2008 har sorten vist nogen nematode-tolerance.
Pris ved tidlig bestilling: 1.595 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.679 kr.

Jenny – fra Maribo Seed, Danmark
Sorten har vist lidt over middel økonomisk udbytte og med lidt under middel sukkerprocent. Sorten har over middeldyb rodfure, med middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist meget lille/ingen tilbøjelighed til at danne stokløbere. Sorten har vist lille modtagelighed for ramularia.
Pris ved tidlig bestilling: 1.556 kr.
- Med Tachigaren: 1.601 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.638 kr.
- Med Tachigaren: 1.686 kr.

Rasta – fra Syngenta, Sverige
Sorten har vist lidt over middel økonomisk udbytte med lidt under middel

sukkerprocent. Sorten har over middeldyb rodfure, med middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist meget lille tilbøjelighed til at danne stokløbere, og meget lille modtagelighed for meldug, og middel modtagelighed for ramularia og rust.
Pris ved tidlig bestilling: 1.477 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.515 kr.

Stine – fra SESVanderHave, Belgien
Sorten har vist under middel/relativt lavt økonomisk udbytte med lidt under middel sukkerprocent. Sorten har over middeldyb rodfure, med noget over middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist lille tilbøjelighed til at danne stokløbere, og har vist lille modtagelighed for ramularia og middel modtagelighed for meldug og rust.
Pris ved tidlig bestilling: 1.597 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.630 kr.

Mars – fra Strube, Tyskland
Sorten har vist over middel økonomisk udbytte med middel sukkerprocent. Sorten er glat og med over middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist meget lille/ingen tilbøjelighed til at danne stokløbere, og middel modtagelighed for ramularia.
Pris ved tidlig bestilling: 1.473 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.550 kr.

Frieda KWS – fra KWS, Tyskland
Sorten har vist over middel økonomisk udbytte med høj sukkerprocent. Sorten er glat med middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist nogen tilbøjelighed til at danne stokløbere, og middel modtagelighed for ramularia.
Pris ved tidlig bestilling: 1.597 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.640 kr.

Sort MED tolerance mod RIZOMANIA og NEMATODER

Julietta – fra KWS, Tyskland

Hvor der ikke er nematoder, har sorten vist lavt økonomisk udbytte med middel sukkerprocent. I forsøg med nematoder har sorten vist meget højt relativ udbytte.

Sorten har en under middel rodfore og med middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist meget stor tilbøjelighed til at danne stokløbere, og meget modtagelig for meldug.

Sorten har en meget dårlig saftkvalitet med meget højt aminotal og bør derfor tilføres en reduceret mængde kvælstof, (- 20 kg N/ha). Sorten bør kun dyrkes på

arealer, hvor der er registreret problemer med nematoder.

Pris ved tidlig bestilling: 1.719 kr.

Pris ved januarbestilling: 1.762 kr.

Forsøgsresultater 2008

Tabel 1. Udbytter over 4 år – Gennemsnit af dyrkede sorter = 100 – Tons polsukker relativ

År		2005	2006	2007	2008
Antal forsøg		5	4	5	5
Gns. af dyrkede absolut		12,84	10,03	14,00	13,40
Gns. af dyrkede relativ		100	100	100	100
Topper	Maribo Seed		103	105	100
Palace	Maribo Seed	107	102	101	99
Gunilla	KWS		110	113	100
Molly	Maribo Seed		111	106	105
Angus	Maribo Seed		109	107	103
Jenny	Maribo Seed		110	106	102
Rasta	Syngenta		109	109	102
Stine	SESVanderHave	108	113	108	100
Mars	Strube	104	107	101	103
Frieda KWS	KWS		111	112	102
Julietta	KWS	101	100	96	94

BEMÆRK FOR TABEL 2, 3 OG 4!

- **Rodfore:** Høj karakter mest glat og lav karakter dyb rodfore
- **Stokløbning:** 4 + 5 anbefales til såning meget tidligt (fra først i marts), 3 – 5 tidligt (fra 20. marts)
- **Ramularia:** Høj karakter mindst modtagelig og lav karakter meget modtagelig.

Tabel 2. Sorter UDEN tolerance mod rizomania og nematoder

Gennemsnit af 5 forsøg 2008 – samt Agricenterets vurderinger. Gennemsnit af dyrkede sorter = 100.

Sort	1000 pl pr. ha Forår	Renhed %	Rodfore	Pol %	Rod tons	Sukker rel. til gns.	Tendens til Stokløbn.	Tolerance mod ramularia	Økonomi rel. gns dyrkede
Gns.	93	98,8	5	17,09	78,4	100	3 - 4	3	100
Topper	96	99,1	6	17,86	75,1	100	4 - 3	3	104,8
Palace	94	98,9	6	17,29	76,4	99	5 - 5	1	100,9
Gunilla	93	99,0	5	17,15	78,5	100	5 - 5	2	101,3

Tabel 3. Rizomania-tolerante sorter

Molly	94	98,6	5	17,01	82,4	105	(1)- 5	4	102,9
Angus	94	98,8	4	16,83	81,8	103	4 - 5	2	100,6
Jenny	93	98,8	4	16,76	81,6	102	4 - 5	4	100,7
Rasta	91	98,7	4	16,88	81,2	102	4 - 5	3	101,2
Stine	94	98,4	4	16,84	79,9	100	4 - 3	4	98,6
Mars	94	98,8	5	17,25	79,6	103	4 - 5	3	101,8
Frieda KWS	96	98,8	5	17,17	79,5	102	5 - 5	2	102,1
Julietta	94	96,2	6	17,07	73,8	94	-4 - 0	4	95,1

LSD er 4 på de relative udbytter, så der skal være minimum 4 i forskel i relativt udbytte, for at der reelt er forskel i sorterens udbytte.

Tabel 4. Rizomania- og nematode-tolerant sort

Gns. af 3 forsøg 2008 i marker inficeret med nematoder samt rel. sukkerudbytte i 2007.

Sort	1000 pl pr. ha Forår	Renhed %	Vedh. jord	Pol %	Rod tons	Sukker rel. til gns. 2008	Sukker rel. til gns. 2007
Gns. modtagelige sorter	91	94,1	6,2	16,8	62,2	100	100
Julietta	97	95,0	5,2	17,38	79,0	131	102